

D O D A T E K

D O G A Z E T Y

KURYERA LITEWSKIEGO N^{AV} 51.*Wilno dnia 27 Kwietnia v. s. 1828 roku.*

OPINIA RADY PAŃSTWA.

Rada Państwa na Departamencie Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy na skutek Naywyższego rozkazu przedstawienie Ministra Skarbu o porządku, jakiego pilnować się powinny Bank Pożyczkowy i Rossyyskie Assekuracyjne Towarzystwo, względem assekurowania budowli, pod zastawą Banku zostających, albo nanowo przyymowanych, przez opinią mniejszości postanowić w tym przedmiocie następujące prawidła:

1) Rossyyskie Assekuracyjne ogniowe Towarzystwo, obowiązane jest wszystkie te fabryki, w St-Petersburgu znajdujące się, które do tego czasu w Pożyczkowym Banku są zaassekurowane i zastawione, przyjąć pod swoją assekurację, na tych prawidłach, których pilnuje się Bank Pożyczkowy.

2) Co się tycze domów zaassekurowanych i zastawionych w Banku, Administracja Assekuracyjnego Towarzystwa obowiązana jest stosować się do oceny przez Bank uczynionej; jeżeliby ocena ta ze strony Towarzystwa okazała się niższą od tej summy, którą Bank wydał na zastaw, tedy nie zważając na to, Administracja Towarzystwa powinna przyjąć je pod swoją assekurację, w takiej summie, jaką przez Bank jest pożyczona, i w przypadku pożaru nagrodzić wynikłą szkodę, stosownie do uczynionej przez Bank oceny; jednakże w takim razie Administracja Towarzystwa ocenia już i ziemię, na której się budowla znajduje, jako włączoną do oceny dla wzięcia z Banku pieniędzy; lecz gdyby się zdarzyło, że i cena ziemi nie doprowadziłaby do równości Bankowej oceny, natenczas Assekuracyjne Towarzystwo powinno w razie pożarowego nieszczęścia zapłacić tę tylko sumę, jaką gospodarz domu był winien Bankowi podczas pożaru, jeżeli zaś summa ta będzie mniej wynosiła, niż uczyniona przez Towarzystwo ocena, tedy przewyżka tej ostatniej obraca się na wynagrodzenie gospodarza domu.

3) Jeżeli na przyszłość z jakichkolwiek przyczyn Administracja Towarzystwa nie zechce przyjąć pod assekurację (wedle § 53 urządzenia Towarzystwa) jakiegokolwiek domu, w Banku jeszcze niezastawionego, tedy Bank nie powinien wydawać na ten dom pożyczki.

4) Jeżeli dom, na assekurowanie przedstawiony, w Banku już zastawiony, lub na zastaw ofiarowany, przewyższa wyrażoną w § 92 § urządzenia Towarzystwa cenę; tedy w takim razie Administracja Towarzystwa obowiązana jest go

assekurować z dopełnieniem w zagranicznych Kantorach, ażeby Bank miał rzecz tylko z Administracją Towarzystwa, które samo jedno obowiązane jest mu odpowiadać.

5) Co się tycze domów i fabryk, na zastaw których uczyniona pożyczka w skutek osobnych Naywyższych ukazów, i które już zaassekurowane są w zagranicznych Towarzystwach; to zostawuje się do woli Administracji przyjmować je pod assekurację lub nieprzyjmować, i w ostatniem zdaniu powiuną być one zaassekurowane podawniejszemu w zagranicznych Assekuracyjnych Kantorach.

6) Przy postąpieniu na zastaw Bankowi domu albo fabryki, za złożeniem przez właściciela polisu Rossyyskiego Assekuracyjnego Towarzystwa, Bank niezwłocznie uwiadamia ze swojej strony o tém Administrację Towarzystwa, a polis chowa w swojej kassie.

7) W razie uszkodzenia przez pożar zastawionej w Banku majątności, polis ma być objawiony od Banku w Administracji Towarzystwa, która za szkody zrażdzone przez pożar obowiązana jest zapłacić Bankowi, a nie gospodarzowi, z którym już Bank ma rozrachunek.

8) Towarzystwo bezwarunkowie odpowiada Bankowi za szkody przez pożar uczynione, (wymując zły zamiar ze strony gospodarza domu i inne zdarzenia, w § 75 urządzenia Towarzystwa wymienione, jak o tém niżej w artykule 12 powiedziano): chociażby ze strony gospodarza i nie były zachowane wszystkie przepisane w urządzeniu Towarzystwa prawidła, względem podania na terminie objawienia o odnowieniu assekuracji, zmiany mieszkańców i t. d., chociażby nawet on opuścił termin, dla podania objawienia o pożarze i szkodach, naznaczony; z resztą, jak tylko dójdzie do wiadomości Pożyczkowego Banku o pożarze w budowlu, jemu zastawionej, tedy on obowiązany uwiadomić o tém Administrację Assekuracyjnego Towarzystwa.

9) Dla tego Administracja Towarzystwa ma szczególniejszy dozór nad takowemi majątkami, i w razie jakichkolwiek odmian (jeżeli sam gospodarz w przyzwoitym czasie o nich nie objawi) powiększających niebezpieczeństwo ognia, nie wyłączając ich zpod assekuracji, uwiadamia Bank o następującem nanowo premium, równie i w razie odnowienia assekuracji; ten zaś ostatni, otrzymawszy takowe uwiadomienie, czyni niezwłocznie opłatę przypadających podług niej pieniędzy, odnosi je wedle rachunków swoich do niedoimki za pożyczkę z Banku, na zastaw takowego do mu wydaną, jakową niedoimkę uzyskuje na o-

snowie Bankowych prawideł i uwiadamia gospodarza.

10) Na ten koniec Bank ma przesłać do Administracyi Towarzystwa dwie wiadomości: *jedną* o zastawionych w nim domach i fabrycznych budowlach, na ośnovie Postanowienia o pożyczkach z wyrażeniem czasu, do którego są zaasekurowane (*), a *drugą* o oddanych w zastaw na ośnovie osobnych Naywyższych ukazów i rozkazów.

11) Jeżeli Assekuracyjne Towarzystwo zapłaci 20 lub więcej procentow za szkody, przez pożar uczynione w zastawionej Bankowi budowli, tedy nadpalona budowla, niezwłocznie nanowu powinna być zaasekurowana w pozostającym kapitale; zapłacone zaś przez Assekuracyjne Towarzystwo pieniądze, mają być użyte pod dozorem Bankowego Architekta, na naprawę budowli, za zgodzeniem się gospodarza na taką naprawę, i po uczynieniu tego, naprawione części znowu oddają się pod assekurację. Lecz jeżeli już była nadpłata kapitału, i różnica między sumą, otrzymaną z Assekuracyjnego Towarzystwa, a tą, jaka potrzebna jest na naprawę budowli, nie przewyższa tej nadpłaty, tedy, jeżeli gospodarz zechce, Bank pożycza jemu ten niedostatek i przypisuje to do jego długu, a jeżeli gospodarz tego nie zechce, tedy dom oddaje się na sprzedaż; jeżeli zaś nadpłaty zupełnie nie było, natenczas Bank daje gospodarzowi jeden rok ulgi dla naprawy.

12) Jeżeliby pożar nastąpił z przypadków w § 75 Urządzenia Towarzystwa pod lit. a wymienionych, albo ze złego i dowiedzionego zamiaru ze strony tego, kto oddał dom pod assekurację, tedy Towarzystwo uwalnia się od wynagrodzenia za szkody przez pożar uczynione; Bank zaś przystępuje do przedaży zastawionego majątku, a w ostatniem zdarzeniu i wszelkiego innego, jaki okaże się u winowaycy, który prócz tego pod sąd podpada.

Na autentyku własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano:

„Ma być podług tego.”

St-Petersburg 14
marca 1828.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

Względem przyjmowania w rekruty ochotników z włościan skarbowych.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI Rządzący Senat, wysłuchawszy sprawy za przedstawieniem Penzeńskiej Izby Skarbowey o przyjętym miastu Penzy z należących do włościan skarbowych artykułów, nazywających się dawniej stróżami kancelaryjskimi, kancelaryjskim stróżu Bykowie w rekruty na własne jego żądanie, lecz bez uwolnienia Gromady, za familią Czerkaskiey slobody skarbowego włościanina Grebienstchikowa, między innemi Rozkazami: dla ochronienia włościańskich Gromad od próżnego ciężaru i zgodnie z przedstawieniem P. Ministra

(*) Uwaga. Rozumie się samo przez się, że jeżeliby polis Assekuracyjnego Towarzystwa objawiony był Bankowi przed upływem terminu zaasekurowania w Banku; tedy ten ostatni assekuracyjnych pieniędzy za niedotrzymanym do terminu czasem nie zwraca, na ośnovie Naywyższego o Assekuracyjney Expedycyi Manifestu (art. 12) i urządzenia Towarzystwa § 53.

Skarbu, wszystkim Urzędowi Rekrutskiem przez pośrednictwo Cywilnych Gubernatorów zalecić, ażeby przyjęcie w rekruty ochotników bez uwolnienia wiejskich gromad, dopuszczane było w takich tylko zdarzeniach, jeżeli Izba Skarbowa zaświadczy, że stawiony ochotnik istotnie należy do tej włości z familią, za którą się najął; że liczy się w niej na okładzie nie mniej lat trzech; że rekrutskiej kolei nie podpada; i że opłata za niego wszelkich podatkow i powinności na przyszłość do następnej rewizyi dostatecznie jest zabezpieczoną; o czém posłać ukazy, również przez ukazy dać wiedzieć Izdom Skarbowym i uwiadomić P. Ministra Skarbu i Zarządzającego Ministerium Spraw Wewnętrznych. Grudnia 31 dnia 1827 roku (Z 1go Departamentu.)

O tém, czy mogą chrześcijanie znajdować się na usługach u żydów, trzymających poczty, i nymować się do robot u żydów.

Rządzący Senat na Powszechném Zebraniu pierwszych trzech Departamentów słuchali przełożonej, przez Zarządzającego Ministerium Sprawiedliwości, P. Taynego Radcę, Senatora i Kawalera Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukową, kopii Opinii Rady Państwa, w następnem brzmieniu: Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu Powszechnego Zebrania Sanktpetersburskich Departamentów, w rzeczy zapytania: czy mogą Chrześcijanie znajdować się na usługach u żydów, trzymających poczty, i nymować się do robot u żydów? przez opinią postanowiła: 1) Dozwolnić, ażeby rzemieślnicy chrześcijanie, jako to: cieśle, mularze i inni, zajmujący się budowaniem lub naprawą domów, albo innemi robotami, niewymagającemi stałego zamieszkania w domach żydowskich, lecz czasowych robót, mogli być do nich dopuszczani. 2) Dozwolnić także żydom w tych guberniach, gdzie oni na ośnovie praw pobyt mieć mogą, w razie zawarcia przez nich kontraktów na utrzymywanie poczt, przyjmować chrześcijan na pocztarzów i pisarzów, lecz z tém jednakże warunkiem, ażeby w takim zdarzeniu na stacyach smotrytele lub przykażczyki byli chrześcijanie. Od biorących utrzymywanie poczt żydów zależy zresztą mieć na stacyach pocztarzów, pisarzów i przykażczyków z żydów, z tém tylko, ażeby już na takich stacyach chrześcijan nie było.” Na autentyku własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano: *„Ma być podług tego.”* Sankt-Petersburg 14 grudnia 1827. I Sprawki. Rozkazami: dla przyprowadzenia do należytego wypełnienia wyżej wyrażonej Naywyższej konfirmowanej Opinii Rady Państwa, posłać ukazy tym Rządom Gubernialnym, w których guberniach pozwolono żydom na ośnovie praw, mieć pobyt. O czém dać wiedzieć również przez ukazy i wszystkim innym Urzędowym miejscom i osobom; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu, do Sanktpetersburskich i Moskiewskich Rządzącego Senatu Departamentów i Powszechnego Moskiewskich Departamentów Zebrania przesłać uwiadomienia. Stycznia 11 dnia 1828 roku. (Z Powszechnego Zebrania pierwszych trzech Departamentów.)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.